

[Erik Hansen (Ålborg amt).]

med størrelsen af det pågældende dyr, det vil sige, at jo større et dyr er, des længere er inkubationstiden. Det betyder igen, at hvor vi har det største antal tilfælde af rabies, nemlig hos mindre dyr, bl. a. rotter, er der i og for sig ikke noget problem, for der er inkubationstiden så kort og udbruddet af rabies kommer så umiddelbart efter smitten, at de ikke virker særlig befordrende for udbredelse. Vi ved derimod, at hunde af en anselig størrelse har en inkubationstid på helt op til 8 måneder, og vi ved, at en ko kan have en inkubationstid på op til 2 år. På denne baggrund må man sige, at det nok er et spørgsmål, om man ikke vurderer nytten af karantænebestemmelserne på en helt forkert måde. Hvis man mener, at 4 måneders karantænetid er nogen beskyttelse, ja, så kan karantæne i et vist omfang være nyttig, hvis det drejer sig om en silkepuddel og en gravhund, men hvis det drejer sig om en granddanois, er den meget tvivlsom.

Nu er det jo en kendt sag, at der sker en vis udvikling på mange områder, og Pasteur har som bekendt ikke levet forgæves. Vi er nu i stand til at fremstille en effektiv vaccine, der kan købes til en pris af ca. 10 kr. pr. portion, og dertil kommer så de dyrlægehonorarer, som skal til for at få vaccinationen foretaget.

Vi ved også med nogenlunde sikkerhed — men her er jeg nødt til at sige med nogenlunde sikkerhed — at denne rabiesvaccine er effektiv. Vi har set den anvendt på Grønland, og jeg skal tillade mig et citat fra Politiken for søndag den 12. april 1970 fra en artikel af dr. Kjeld Wamberg:

„Rabies var den første sygdom, det lykkedes Pasteur at fremstille effektiv vaccine imod, og den lange inkubationstid betinger, at en effektiv beskyttelse mod, at sygdommen kommer til udbrud, kan opnås selv hos individer, der allerede er blevet bidt af f. eks. et rabiessygt dyr.“

Dr. Wamberg fortsætter:

„Rabiesvaccinens effektivitet blandt hunde er bl. a. konstateret i 1959 i Grønland, da vaccination blev gennemført i et område, hvor der var et akut rabiesudbrud med over 40 dødsfald blandt hundene om måneden. 14 dage efter vaccinationen

forekom der ikke yderligere sygdomstilfælde i dette område.“

Jeg ved godt, at man nok på dette felt kunne have behov for et betydeligt forsøgsmateriale, og vi må erkende, at indtil nu er sådanne forsøg i hvert fald ikke gennemført, når det drejer sig om hunde. Det synes også at være slået nogenlunde fast, at en vaccination har virkning over en 2-3-årig periode, endda virkning med fuld effekt.

Hvis vi skal kaste blikket hen for at se, hvad man har gjort i andre lande, vil jeg gerne nævne Holland, hvor man på grund af den lange grænse mod det rabiessmittede Vesttyskland har haft problemet helt inde på livet. Der har man, efter hvad jeg har set af materiale, tilsyneladende løst problemet ved at kræve gennemført vaccination af alle hunde.

Der peges ofte på England som et af de lande, der er gået hårdest til værks, når det drejer sig om rabies. Her bør jeg måske indskyde, at når der importeres hunde til England, kommer de ofte fra det fjerne østen, altså fra områder, hvor man fortsat har hundene levende under vilkår, som vi ikke kender det i Vesteuropa. I England havde man tidligere en 6 måneders karantæne; senere gik man over til 8 måneders karantæne, så satte man ind med 12 måneders karantæne, og nu er det sluttet med, at man simpelt hen har forbudt indførsel af hunde. Jeg vil gerne om den lange karantænetid, som man altså har prøvet i England, oplyse, at det fremgår af oplysninger fra Kennelklubbens forskellige blade, at $\frac{1}{3}$ af de i karantænen indsatte hunde døde, medens de sad i karantænen, simpelt hen fordi de vilkår, man kunne give en hund under karantæneforhold, var så ringe, at de tog skade af dem.

I Danmark har vi haft krav om vaccination samtidig med en karantænebestemmelse, og det er disse ting, som er til debat nu. Skulle vi have beholdt dem, har de reddet os, eller skal vi gå videre med karantænebestemmelserne?

Jeg vil gerne sige som min opfattelse på baggrund af min erfaring på dette område, at karantænebestemmelser skal man være meget varsom med; når det drejer sig om dyr, som lever iblandt og i nær kontakt med mennesker, kan denne isolation for dyret være meget tvivlsom.